

สำหรับเวียนขอข้อคิดเห็น

(๘-๙-๖๕)

ร่าง

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ออกตามความในพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒

เรื่อง น้ำแร่ธรรมชาติ

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยน้ำแร่ธรรมชาติ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๖ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ ๑๙๙) พ.ศ. ๒๕๔๓ เรื่อง น้ำแร่ธรรมชาติ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙

ข้อ ๒ ให้น้ำแร่ธรรมชาติในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท เป็นอาหารที่กำหนดคุณภาพหรือมาตรฐาน

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“น้ำแร่ธรรมชาติ” หมายความว่า น้ำซึ่งมีความแตกต่างจากน้ำบริโภคทั่วไป โดยมีปริมาณแร่ธาตุ (mineral salt) และส่วนประกอบอื่นเฉพาะตามคุณสมบัติของแหล่งน้ำนั้น โดยได้มาจากแหล่งน้ำบาดาลตามธรรมชาติ <ตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล> ที่ไม่ใช่แหล่งน้ำผิวดิน ซึ่งมีสภาพแวดล้อมหรือการใช้ประโยชน์ที่ดิน ที่ไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนลงสู่แหล่งน้ำบาดาลได้

ข้อ ๔ น้ำแร่ธรรมชาติ มี ๕ ชนิด ได้แก่

(๑) น้ำแร่ที่มีก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ตามธรรมชาติ (Naturally carbonated natural mineral water)

(๒) น้ำแร่ที่ไม่มีก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (Non-carbonated natural mineral water)

(๓) น้ำแร่ที่ขจัดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (Decarbonated natural mineral water)

(๔) น้ำแร่ที่เติมก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากแหล่งกำเนิด (Natural mineral water fortified with carbon dioxide from the source)

(๕) น้ำแร่ที่เติมก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (Carbonated natural mineral water)

ข้อ ๕ การผลิตน้ำแร่ธรรมชาติจะต้องกระทำภายในบริเวณแหล่งน้ำแร่ธรรมชาติแหล่งนั้นๆ โดยอาจผ่านกรรมวิธีเพื่อปรับปรุงคุณภาพก่อนการบรรจุ ดังต่อไปนี้

(๑) การปรับปริมาณก๊าซที่มีอยู่ในน้ำแร่ธรรมชาติ

(๒) การกำจัดสารประกอบที่ไม่คงตัว เช่น สารประกอบเหล็ก แมงกานีส กำมะถัน สารหนู ด้วยการแยกของเหลวออกจากตะกอน (decantation) การกรอง (filtration) หรือทั้งสองวิธีรวมกัน โดยอาจมีการเติมอากาศ (aeration) เพื่อเร่งการแยกของเหลวออกจากตะกอนตามความจำเป็นก็ได้

การปรับปรุงคุณภาพน้ำแร่ธรรมชาติตามวรรคหนึ่งต้องไม่ทำให้แร่ธาตุซึ่งเป็นสารประกอบสำคัญในน้ำแร่ธรรมชาติเปลี่ยนแปลงไป

ทั้งนี้ ห้ามขนย้ายหรือขนส่งน้ำแร่ธรรมชาติตามวรรคหนึ่งออกจากบริเวณแหล่งน้ำแร่ธรรมชาติ เพื่อแบ่งบรรจุ หรือผ่านกรรมวิธีการผลิตอื่นก่อนการบรรจุ ณ สถานที่อื่น

ข้อ ๖ น้ำแร่ธรรมชาติ ต้องมีคุณภาพหรือมาตรฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) ใส ไม่มีตะกอน

(๒) แร่ธาตุที่มีอยู่ในน้ำแร่ธรรมชาติต้องมีปริมาณที่ไม่เป็นอันตรายต่อร่างกาย ดังต่อไปนี้

(๒.๑) ทองแดง ไม่เกิน ๑ มิลลิกรัม ต่อน้ำแร่ธรรมชาติ ๑ ลิตร

(๒.๒) แมงกานีส ไม่เกิน ๐.๔ มิลลิกรัม ต่อน้ำแร่ธรรมชาติ ๑ ลิตร

(๒.๓) บอเร็ต ไม่เกิน ๕ มิลลิกรัม ต่อน้ำแร่ธรรมชาติ ๑ ลิตร (คำนวณเป็นโบรอน)

(๒.๔) สารหนู ไม่เกิน ๐.๐๑ มิลลิกรัมต่อน้ำแร่ธรรมชาติ ๑ ลิตร (คำนวณเป็นสารหนูทั้งหมด)

(๒.๕) แคลเซียม ไม่เกิน ๐.๗ มิลลิกรัม ต่อน้ำแร่ธรรมชาติ ๑ ลิตร

(๒.๖) แคลเซียม ไม่เกิน ๐.๐๐๓ มิลลิกรัม ต่อน้ำแร่ธรรมชาติ ๑ ลิตร

(๒.๗) โครเมียม ไม่เกิน ๐.๐๕ มิลลิกรัม ต่อน้ำแร่ธรรมชาติ ๑ ลิตร (คำนวณเป็นโครเมียมทั้งหมด)

(๒.๘) ตะกั่ว ไม่เกิน ๐.๐๑ มิลลิกรัม ต่อน้ำแร่ธรรมชาติ ๑ ลิตร

(๒.๙) พรอท ไม่เกิน ๐.๐๐๑ มิลลิกรัม ต่อน้ำแร่ธรรมชาติ ๑ ลิตร

(๒.๑๐) ซิลิเนียม ไม่เกิน ๐.๐๑ มิลลิกรัม ต่อน้ำแร่ธรรมชาติ ๑ ลิตร

(๒.๑๑) ฟลูออรีน ไม่เกิน ๐.๐๐๕ มิลลิกรัม ต่อน้ำแร่ธรรมชาติ ๑ ลิตร

(๒.๑๒) นิกเกิล ไม่เกิน ๐.๐๒ มิลลิกรัม ต่อน้ำแร่ธรรมชาติ ๑ ลิตร

(๓) ตรวจพบสารปนเปื้อนได้ไม่เกินที่กำหนด ดังต่อไปนี้

(๓.๑) ไนไตรต์ ไม่เกิน ๐.๑ มิลลิกรัม ต่อน้ำแร่ธรรมชาติ ๑ ลิตร (คำนวณเป็นไนไตรต์)

(๓.๒) ไนเตรต ไม่เกิน ๕๐ มิลลิกรัม ต่อน้ำแร่ธรรมชาติ ๑ ลิตร (คำนวณเป็นไนเตรต)

(๓.๓) โซเดียมไนต์ ไม่เกิน ๐.๐๗ มิลลิกรัม ต่อน้ำแร่ธรรมชาติ ๑ ลิตร

(๓.๔) ไม่พบสารกำจัดศัตรูพืชและสัตว์

(๓.๕) ไม่พบโพลีคลอริเนตเตดไบฟีนิล (Polychlorinated biphenyls: PCBs)

(๓.๖) ไม่พบสารลดการตึงผิว (Surface active agents)

(๓.๗) ไม่พบน้ำมันแร่ (Mineral oil)

(๓.๘) ไม่พบโพลีนิวเคลียอะโรแมติกไฮโดรคาร์บอน (Polynuclear aromatic hydrocarbons: PAHs)

(๔) ข้อกำหนดด้านจุลินทรีย์

(๔.๑) ตรวจพบแบคทีเรียชนิดโคลิฟอร์มน้อยกว่า ๒.๒ ในน้ำแร่ธรรมชาติ ๑๐๐ มิลลิลิตร โดยวิธีเอ็มพีเอ็น

(๔.๒) ตรวจไม่พบแบคทีเรียชนิด อี.โคไล (*Escherichia coli*)

(๔.๓) จุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดโรคให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยมาตรฐานอาหารด้านจุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดโรค

ข้อ ๗ การใช้วัตถุเจือปนอาหารให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยวัตถุเจือปนอาหาร

ข้อ ๘ ผู้ผลิต หรือผู้นำเข้าน้ำแร่ธรรมชาติเพื่อจำหน่าย ต้องปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยวิธีการผลิต เครื่องมือ เครื่องใช้ในการผลิตและการเก็บรักษาอาหาร โดยอาจผ่านกรรมวิธีการฆ่าเชื้อด้วยรังสีอัลตราไวโอเล็ต ก๊าซโอโซน หรือด้วยวิธีการอื่นในทำนองเดียวกันที่ไม่กระทบกับการเปลี่ยนแปลงปริมาณแร่ธาตุหรือส่วนประกอบอื่นตามคุณสมบัติของแหล่งน้ำนั้น เพื่อป้องกันการปนเปื้อนซ้ำของจุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดโรค ตามความจำเป็น โดยผู้ผลิตน้ำแร่ธรรมชาติต้องมีมาตรการเพื่อป้องกันการปนเปื้อนอันตรายจากสิ่งแวดล้อมด้วย

ข้อ ๙ การใช้ภาชนะบรรจุน้ำแร่ธรรมชาติ นอกจากต้องปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการกำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานของภาชนะบรรจุแล้ว ภาชนะบรรจุต้องปิดผนึก (hermetically sealed) ที่สามารถป้องกันการปลอมปนและการปนเปื้อนได้

ข้อ ๑๐ การแสดงฉลากของน้ำแร่ธรรมชาติ

(๑) ให้ปฏิบัติตามตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการแสดงฉลากของอาหารในภาชนะบรรจุ เว้นแต่ชื่อน้ำแร่ธรรมชาติให้ปฏิบัติ ดังนี้

(๑.๑) แสดงข้อความว่า “น้ำแร่ธรรมชาติ” โดยอาจจะมีชื่อทางการค้าประกอบด้วยหรือไม่ก็ได้

(๑.๒) แสดงชนิดของน้ำแร่ธรรมชาติตามข้อ ๔

(๒) ระบุแหล่งน้ำแร่ธรรมชาติ

(๓) แสดงชนิดของแร่ธาตุสำคัญ ทั้งนี้อาจแสดงส่วนประกอบอื่นตามคุณสมบัติของแหล่งน้ำนั้นด้วยก็ได้

(๔) แสดงกรรมวิธีการปรับปรุงคุณภาพน้ำตามข้อ ๕ หรือกรรมวิธีการฆ่าเชื้อตามข้อ ๘ (ถ้ามี)

(๕) แสดงค่าเค็มน้ำ ซึ่งมีความสูงไม่น้อยกว่า ๒ มิลลิเมตร เห็นได้ชัดเจนในกรอบสี่เหลี่ยมสีแดงพื้นขาว ดังต่อไปนี้

(๕.๑) ข้อความว่า “มีฟลูออไรด์” สำหรับน้ำแร่ธรรมชาติที่มีปริมาณฟลูออไรด์มากกว่า ๑ มิลลิกรัมต่อน้ำแร่ธรรมชาติ ๑ ลิตร และ

(๕.๒) ข้อความว่า “ผลิตภัณฑ์นี้ไม่เหมาะสำหรับทารกและเด็กที่อายุต่ำกว่า ๗ ปี” สำหรับน้ำแร่ธรรมชาติที่มีปริมาณฟลูออไรด์มากกว่า ๑.๕ มิลลิกรัมต่อน้ำแร่ธรรมชาติ ๑ ลิตร

(๖) ต้องมีข้อความเป็นภาษาไทย มีลักษณะถาวรปรากฏให้เห็นชัดเจนที่ภาชนะบรรจุซึ่งมิใช่ฝาของภาชนะบรรจุ แต่จะมีภาษาต่างประเทศด้วยก็ได้

ข้อ ๑๑ การแสดงข้อความและการโฆษณาบนฉลากของน้ำแร่ธรรมชาติต้องไม่ใช่ข้อความในลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) ทำให้เข้าใจว่าน้ำแร่ธรรมชาตินั้นสามารถบำบัด บรรเทา รักษา หรือป้องกันโรคได้

(๒) ชื่อท้องถิ่น หมู่บ้าน หรือสถานที่ใดสถานที่หนึ่งเป็นส่วนหนึ่งของชื่อน้ำแร่ธรรมชาติ โดยไม่ได้ผลิตน้ำแร่ธรรมชาติมาจากสถานที่นั้น

(๓) ข้อความ รูปภาพ หรืออื่นๆ ที่ทำให้เกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับความเป็นธรรมชาติ แหล่งกำเนิด องค์ประกอบ หรือคุณสมบัติของน้ำแร่ธรรมชาตินั้น

ข้อ ๑๒ ให้ผู้ผลิต ผู้นำเข้าน้ำแร่ธรรมชาติเพื่อจำหน่ายที่ได้รับอนุญาตก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับให้ยังคงจำหน่ายต่อไปได้ แต่ต้องไม่เกินสองปี นับแต่วันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๑๓ ประกาศนี้ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่